

Ako je na Ignatijevdan oblačno, žetva će biti dobra i bit će obilja u košnicama.

Автор(и): Растителна защита
Дата: 20.12.2023 Брой: 12/2023

Jedan od omiljenih zimskih praznika u narodnom kalendaru je Ignatovdan (Idinazhden, Idinak, Mlada godina, Mladi dan, Novi dan – u istočnoj Bugarskoj; Ignat i Ignatovden – u zapadnoj i južnoj Bugarskoj), koji simbolizira prijelaz između stare i nove godine. Obredne prakse blagdana upućuju na početak, a gozba je povezana s pretkršćanskim mitom o rođenju novog Sunca, Mlada Boga, i s danom zimskog solsticija (22. prosinca).

Prema narodnim vjerovanjima, vrijeme tijekom sljedećih 12 dana u mjesecu – od 20. do 31. prosinca – pokazuje vrijeme tijekom 12 mjeseci nadolazeće godine. 20. prosinca određuje kakvo će vrijeme biti u siječnju.

Obredi u različitim regijama Bugarske

U večer prije Ignatovdana u istočnoj Bugarskoj održava se prva božićna večera; stol je potpuno bez mesa. Pripremaju se jela bez mesa, sira pšenica ili proso, cijeli orasi, luk, kiseli krastavci. Okrugli kruh ili somun peče se od svježeg tijesta bez ukrasa, a u njega se ili u pšenicu zabija svijeća. Stol se okadi tamjanom, a za večerom se izriču želje za plodnošću. Ljudi vjeruju u zaštitnu moć pepela od kadionice, neizgorjele svijeće, pšenice i oraha, te ih čuvaju i kasnije koriste za obrede. U zapadnoj Bugarskoj pripremaju se posebni obredni kruhovi, a za djecu se prave mali kruhovi u obliku prstenova. U regiji Sofije prvi ignatovdanski kolak čuva se za Badnjak. U jugozapadnoj Bugarskoj, na predvečerje Ignatovdana, u ognjištu se pali "koladnik" – posebno posječno trupce kruške ili hrasta, koje mora gorjeti sve do Bogojavljenja (Jordanovdan). U regiji Rodopa, taj se dan obilježava za zaštitu od požara.

Najkarakterističniji običaj blagdana je "polyazvane", koji je također dao podrijetlo nekim nazivima blagdana – Polyaz, Polyazovden. Od osobe koja prva uđe u kuću na Ignatovdan, ljudi predviđaju kakva će biti sljedeća godina. Onaj tko prvi dođe u dom zove se "poleznik" (spolyaznik, spohodnyak, poožnyak, polaznik). Ako ima dobar "polez" – dobra je osoba, sretna ili imućna – onda će godina biti dobra, zdrava i plodna za obitelj.

Narodna vjerovanja povezana s blagdanom

- Ako je vrijeme vedro na Ignatovdan, bit će suša u travnju.
- Ako pada kiša, bit će kiša i plodnost u travnju.
- Dobro je ako pada snijeg na Ignatovdan, kao i na Božić.
- Ako je vrijeme oblačno na Ignatovdan, žetva će biti dobra i košnice će biti obilne.
- Vrijeme tijekom sljedećih 12 dana u mjesecu – od 20. do 31. prosinca – pokazuje vrijeme tijekom 12 mjeseci nadolazeće godine. 20. prosinca određuje kakvo će vrijeme biti u siječnju.
- Ništa se ne smije iznositi iz kuće – posebno vatra, žeravica ili sol – kako obilje ne bi otišlo.
- Grah se ne smije kuhati, kako tuča ne bi udarila.
- Košnice se ne smiju micati, inače će pčele pobjeći.
- Ništa se ne smije posuđivati, kako bi se očuvala plodnost u obitelji.

Slavljenici imendana

Danas slave Ignat, Ignata i njihove izvedenice: Ignacije, Igno, Ignyo, Igo, Igon, Iga, Ina, Inna, Ignatka, Igne, Iskra, Iskren, Ignacija, Ignacio, Agna, Ognjen, Ognjena, Plamen, Plamena.